

Undervisningen i faget foregår på B-niveau, svarende til et grundkursus, dvs. en ugentlig dobbeltlektion. Slesvig/Holsten giver desuden ret til at eksaminere på A-niveau forudsat, at en tilsvarende undervisning har fundet sted. Da dette pt. ikke er tilfældet på skolen, følger fagbeskrivelsen her niveauet for den aktuelle situation.

Faget undervises både som to- og treårige forløb, alt efter profilen, og med blandede hold. Det er derfor vanskeligt at definere det konkrete faglige indhold for det enkelte skoleår i tiden efter kvalifikationsfasen (11. årgang). Den tildelte undervisningstid er 40 lektioner a 2x45 min.

Fagdefinition

Fagets primære genstandsfelt er billedkunst og arkitektur, men der inddrages fænomener fra hele det visuelle område. Kunst og arkitektur tjener forskellige formål i forskellige historiske og kulturelle sammenhænge. I dag undersøger, udfordrer og forandrer kunst og arkitektur vores syn på verden gennem sansning og erkendelse. I faget undersøges visuelle udtryk som værende afhængige af tid, kultur og individ. Endvidere undersøges forskellige opfattelser af, hvordan kunst og arkitektur udformes, analyseres og fortolkes.

Formål

Fagets formål er at give eleverne forståelse for visuelle og rumlige fænomener herunder billedkunst og arkitektur. Forståelsen for det enkelte værk opnås ved at inddrage relevante æstetiske arbejdsprocesser, praktiske og teoretiske, i det analytiske arbejde. Eleverne tilegner sig visuel kompetence til at kunne orientere sig i visuelle kulturer og til at kunne arbejde med det visuelles betydning.

Billedkompetencer

De otte billedkompetencer, der kan erhverves gennem de kunstneriske arbejdsområder er følgende: **lagttagelse, beskrivelse, analyse, fortolkning, vurdering, fremstilling, formgivning og anvendelse**. I forlængelse heraf knytter der sig tre overordnede dimensioner: Refleksion, reception og produktion, der skal integreres med forskellig vægtning i alle arbejdsområder (se 4.2).

Eleverne skal være i stand til at forstå og anvende væsentlig kunstfaglig terminologi både mundtligt og skriftligt. De skal være i stand til analytisk at sammenholde værker fra forskellige perioder, hvilket vil sige, at de er i stand til at fremdrage og forklare periodiske forskelle og ligheder mellem værker fra forskellige perioder. Det er her hensigtsmæssigt at skelne mellem følgende perioder: Værker fra perioden før 1400 og 1400-1750 indgår hver med vægt 1, værker fra perioden efter 1750 samt kunst fra de seneste fem år, herunder global og international samtidskunst, indgår hver med vægt 3. Ved beskæftigelse med det kunstneriske materiale kan man gøre brug af følgende tre analytiske synsvinkler – alt efter relevansen: Formanalytisk, betydningsanalytisk og socialanalytisk synsvinkel.

Læseplan

Følgende ni områder er til rådighed ved udviklingen af billedkompetencerne (se bilag):

- Tegning
- Grafik
- Maleri
- Arkitektur
- Skulptur og installation
- Performativ kunst
- Produktdesign
- Kommunikationsdesign
- Mediekunst (fotografi og film)

Forudsætningen for et succesfyldt arbejde med kunst i gymnasiet er, at eleverne behersker grundlæggende teknikker inden for de ni arbejdsområder:

11. årgang	<p>Der arbejdes tematisk med følgende medier og områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegning: De tegnetekniske færdigheder spiller især en stor rolle, da disse er nødvendige under ideudvikling, skitsering, design samt ved præsentation af produktet (se bilag, skema 1). • Arkitektur: Der introduceres til forskellige stilarter inden for arkitektur (se bilag, skema 7) • Det grafiske tryk: Der kan i forlængelse af arbejdet med tegning og transformationsprocessen fra motiv til billede introduceres til det grafiske tryk (se bilag, skema 2). • Farvelære: Et teoretisk og praktisk indblik i farvelæren skal indarbejdes i løbet af 11. årgang (se bilag, skema 3). • Andre medier: Der kan inddrages andre medier end de ovennævnte, som ifølge faglæren vil understøtte den praktiske og teoretiske læreproces, fx skulptur og installation, mediekunst, maleri og performativ kunst. • Transformationsprocessen fra motiv til billede bør eleverne være fortrolige med i løbet af 11. årgang. Generelt set arbejdes der løbende med mindre, konkrete problemstillinger. Alle elever bør herunder udfordres gennem differentierede opgavestillinger. Alle opgaver evalueres så krav og indhold fremstår tydeligt for eleverne.
12. årgang	<ul style="list-style-type: none"> • Design: Her bør produkt- eller kommunikationsdesign behandles (se bilag, skema 8+9). • Metodisk billedanalyse: Billedanalysen som metode, herunder de analytiske synsvinkler, gennemgås. • Skulptur (se bilag, skema 4) og maleri (se bilag, skema 3) hører naturligt hjemme i årgangen. • Undervisningen hviler stadig på mindre, konkrete øvelser, men også i stigende grad på at udfordre elevens selvstændighed i visualiseringsprocessen og hans/hendes medvirken i opgaveudformningen.
13. årgang	<ul style="list-style-type: none"> • Der kan arbejdes mere selvstændigt med arbejdsområderne på baggrund af den metodiske tilrettelæggelse af den tidligere undervisning (f.eks. gennem arbejdsområder fra skema 4+5+6, se bilag). Opgaverne kan aftales i samarbejde med holdet, og under så frie rammer, at der er plads til elevens metodefrihed over for den stillede problemstilling.

Mindst ét af følgende områder bør behandles i løbet af undervisningen: Kunsthistoriografi, museologi og kuratering. Det er obligatorisk, at der etableres en udstilling med udvalgte elevarbejder fra de enkelte hold. Eleverne skal medvirke i værkopsætningen.

Bedømmelse

Undervisningen i gymnasiet vurderes på baggrund af tre områder: Undervisningsbidrag, prøver og andre faglige bidrag. Kravene er tydeliggjort ved en differentieret belysning af hvert af de tre taksonomiske niveauer.

Undervisningsbidrag omfatter mundtlige, praktiske og skriftlige produktioner. Fx vil man kunne vurdere: Bidrag i undervisnings- og gruppesamtaler, oplæg, produkter fra elevens kunstmappe, bidrag til gruppe- og projektarbejder, individuelle- og gruppeopgaver, hjemmeopgaver, skriftlige prøver, projektpræsentationer og medieprodukter. Desuden indgår de fire kompetencer i bedømmelsen.

Kompetencer og færdigheder i kunstoffaget

Faglig kompetence

Teoretisk kompetence:

- At opfatte og forstå former, farver, strukturer og deres virkning i kunsten, samt at beskrive disse med fagbegreber.
- At analysere værker ud fra forskellige forskningsbaserede metoder.
- At genkende og forklare stilhistorie og kunstneriske perioder med udgangspunkt i billeder og arkitektur og analytisk sammenholde værker fra forskellige perioder.
- At forstå og fortolke kunstværker ud fra historiske, samfundsmæssige og kulturelle forhold.

Praktisk kompetence:

- At anvende fagets materialer, værktøj og apparater korrekt og konstruktivt.
- At beherske billedteknikker og metoder.
- At kunne arbejde aktivt og skabende med de lærte metoder og ved hjælp af disse skabe et produkt selvstændigt.
- At reflektere over kunstens rolle for individet og i samfundet.

Metodisk kompetence

- At kunne gennemføre processen fra idé over eksperiment, skitser og udkast til det endelige resultat foreligger, efterfulgt af præsentation og evaluering.
- At finde informationer om museer, udstillinger, kunstværker og kunstnere, så eleven derved bruger digitale medier.
- At anvende og vurdere informationer om kunstværker, tekster og andre medier.
- At anvende relevante analysemetoder til de forskellige værker, samt at reflektere over analysemetodens muligheder og begrænsninger.

Personlig kompetence

- At koncentrere sig fx gennem længerevarende øvelser eller teoretisk undervisning.
- At skelne mellem den personlige (følelsesmæssige) og analytiske (rationelle) kunstoplevelse.
- At modtage og give konstruktiv kritik.
- At være bevidst om egne evner, forbedringspotentiale og læringsproces.
- At diskutere kønsroller og at være modtagelig for at udvide egne kunstneriske udtryksmuligheder.

Social kompetence

- At vise forståelse og tolerance over for andre.
- At opføre sig ansvarsbevidst og pålidelig.
- At have vilje til at indgå kompromisser og finde løsninger ved fælles opgaver.
- At indgå aktivt i et team ved fx at overtage opgaver eller følge op på mangler og dermed i ansvarlighed løse disse teoretisk eller praktisk.
- At vurdere og påskønne andre kulturers kunst.

Karaktergivning

Halvårskaracteren opstår efter en afvejning af både faglig og pædagogisk art ud fra elevens deltagelse og bidrag i undervisningen, prøver og andre faglige bidrag. Ved den samlede vurdering har elevens bidrag til den almindelige undervisning den største vægt.

Opgaverettelse

I rettearbejdet kommenteres opgavens indhold med korte stikord. Eleven får derudover nogle skriftlige kommentarer, og der kan i den forbindelse gives et vurderingsark. I rettearbejdet af den sproglige dimension benyttes de officielle rettekoder fra Kiel:

A: Sprogligt udtryk
R: Retskrivning
Z: Tegnsætning
Gr: Grammatik
Fl: Sjuskefejl
Wh: Gentagelse

Der kan trækkes op til 2 points fra opgavens samlede resultat for sproglige mangler.

Mundtlig eksamen

Efter reglerne i OAPVO kan billedkunst indgå i følgende eksamensformer¹: På grundniveau (B) kan eleven i det 4. og 5. prøvufag vælge mellem to eksamensformer: I det 4. prøvufag kan eleven vælge enten at gå til en mundtlig eksamen à 20 minutters varighed med 30 minutters forberedelse. Bilagsmaterialet er ukendt. Eller eleven kan vælge at udarbejde en præsentationsopgave i samarbejde med læreren. Det er underviserens opgave at sørge for den korrekte opgavestilling, og initiativet kan dog udgå fra eleven selv. Præsentationen skal dokumentere en struktureret fremstilling af det valgte emne med en analyse og en vurdering. Afleveringsformen kan være brug af elektroniske medier, fx som en kunstnerisk præstation. Eleven præsenterer emnet i højst 10 min. efterfulgt af 20 minutters samtale. Som det 5. prøvufag kan der aflægges en mundtlig prøve svarende til den i 4. prøvufag, eller en "besondere Lernleistung", der dog ikke er direkte bundet til faget kunst, men til hele den sproglige gren, hvortil kunstfaget hører.

Prøver: Der afholdes prøver i faget efter de retningslinjer, der findes i OAPVO. Særlige bidrag i kunst: Disse kan forekomme i mange forskellige former (jf. OAPVO og Fachanforderungen Kunst juli 2015). De kan herunder produceres som resultatet af tværfaglige projekter, ligesom de kan indgå i studentereksamen.

¹ Det er et krav, at eleven har været undervist i faget i alle tre gymnasieår

Operatører i det laveste, taksonomiske niveau

Teori:	
benævne	fastlæggelse af sagsforhold
samle og beskrive	opregne uden forklaring af sagsforhold og sammenhænge
fremstilling	reproduktion eller gengivelse af sagsforhold, sammenhænge, metoder
Praktisk:	
gengive	reproducere visuelle former og teknikker præsenteret i undervisningen
udformning	udføre billeder i konkrete opgavestillinger

Operatører i det midterste, taksonomiske niveau

Teori:	
undersøgelse	kritisk research af emnet og indordning af sagsforhold på baggrund af undersøgelser
bearbejdning	komme til resultater efter forelagte eller selvudviklede metoder
belyse og fremlægge	forklare og anskueliggøre sammenhænge, samt komme med sammenfatninger
sammenligne	at påvise ligheder, forskelle og forbindelser inden for kunstneriske områder
sammenfatte	konkludere på baggrund af målrettet problemstilling
Praktisk:	
udkast	at give tydelig visuel form til en idé
omsætte og udvikle	at give visuel form til en opgavestilling fx at fremstille en idé i skitseform i flere variationer
udførelse	at omsætte og udføre en opgave konkret fx med passende materialer, proportioner og kompleksitet
rentegne	at udforme og præcisere et billede fx i en valgt teknik

Operatører i det højeste, taksonomiske niveau

Teori:	
diskutere	en tese eller en problemstilling på basis af argumenter og modargumenter
begrunde	sammenhænge på baggrund af metode og fagviden
fortolke	metodisk baseret fortolkning på grundlag af analyse og kunst- og kulturhistoriske sammenhænge
vurdering	formulere en holdning til et værk eller et udsagn på baggrund af fagviden og metode
kritisk stillingtagen	af et sagsforhold efter en kritisk afvejning
Praktisk:	
skitsering	at fastholde et indtryk eller kunstnerisk idé fx ud fra et koncept
eksperimentel- og/eller tegneteknisk løsning	at fremstille en problemstilling i en sammenhængende kunstnerisk form
variation	at ændre på en given løsning og videreudvikle denne

Bilag

Skema 1: Tegning		
Kompetence	indhold	Forslag
Beskrivelse:		
<p>Tegning</p> <ul style="list-style-type: none"> -detaljeret beskrivelse -grundprincipper - mundtlig og skriftlig redegørelse -kende og anvende fagterminologi 	<p>Tegninger f.eks.:</p> <ul style="list-style-type: none"> -skitse med motiver fra dagligdagen -iagttagelse -skitseudformning -perspektiv -ide til form -forskellige teknikker: bly, kul etc. -lys/skygge -kontur 	<ul style="list-style-type: none"> -øvelser i at beskrive og genkalde (præsentere udsnit og detaljer...) -øvelser i at åbne for tegningen (f.eks. med udgangspunkt i centrale billedgenstande, tekniske forhold etc.) -præsentation af fagbegreber og hjælpemidler
Analyse:		
<ul style="list-style-type: none"> -fortrolighed med analysemodeller -selvstændigt at definere tegnetekniske virkemidler -skelne og definere historiske epoker - analysere tegneteknikkens funktion og anvendelse 	<ul style="list-style-type: none"> -tegneteknisk formgivning såsom: -punkt, linje og flade -fordeling af elementerne på fladen -linje og plasticitet -tegneteknisk håndskrift -komposition <p>-tegninger fra udvalgte epoker og kunstnere fra renæssancen til i dag</p> <ul style="list-style-type: none"> - tegninger fra sociale grupper (f.eks. ungdomskultur, japanske tuschtegninger etc.) -grundviden om tegneteknikkens udvikling 	<ul style="list-style-type: none"> -skitser til fastholdelse og analyse af indtryk og ide -øvelser til understøttelse af iagttagelse og analyse (detaljer, kopier etc.) -isolering og analyse af billedelementer - sammenligne udvalgte eksempler
Vurdering:		
<ul style="list-style-type: none"> -opnå subjektive associationer og følelser på baggrund af givne forhold og analyseresultater -beskrive og redegøre for de vigtigste formgivningsaspekter med tegneteknisk virkning -udvikle og begrunde selvstændige fortolkningsveje -kende og anvende fortolkningskemaer med henblik på: -målgrupper og funktion -genre og motivhistorie 	<ul style="list-style-type: none"> -sammenkædning af indhold, form og virkning -definition af sammenhængen mellem målgruppe og funktion ved tegninger fra dagligdagen -tolkninger af tegninger -tolkningskemaer -tolkningseksempler fra litteraturen -historien om tegningens virkning og indflydelse, f.eks.: -tilbageblik på historiske temaer, stile og kulturer 	<ul style="list-style-type: none"> -øvelser i at objektivere subjektive associationer og indskydelser -indbyrdes sammenligning af subjektiv perception -bestemme gensidigt subjektiv fællesskab -målrettet at undersøge historien for tegningens virkning -at tydeliggøre forholdet mellem tegningen og forskellige stilepoker og kulturer, f.eks.: -jungenstilelementer i ungdomstegninger

-de historiske epoker og deres kontekst -ved tegninger er fremgangsformer og materialer systematisk og struktureret analyseret -udvikle og begrunde tolkninger efter egne undersøgelser	-den historiske forandring af samtidens vurdering af tegningen -tolkningsveje: -formanalyse -ikonografisk og ikonologisk analyse -biografisk og socialhistorisk analyse -modtagelsesorienteret fremgangsmåde	-Anime- og Mangafigurer i ungdomskunst etc. -indførelse i tolkningens metoder
---	---	--

Skema 2: Grafik

Kompetence	indhold	Forslag
Beskrivelse:		
Grafikken -detaljeret beskrivelse -genkende og beskrive grundprincipperne -finde og organisere veje for en mundtlig eller skriftlig beskrivelse -kende og anvende fagterminologien i en organiseret form	Grafikken som eksempel -forskellige materialer (papir, objekter, farve etc.) -forskellige former (collage, frottage etc.) -forskellige trykteknikker (højtryk, dybtryk, eksperimentelle teknikker) -arbejde med forskellige temaer og motiver -arbejde med forskellige virkelighedsstrategier	-øvelser i at beskrive og genkalde (præsentere udsnit, tematisere forbindelser og overgange etc.) - øvelser i at åbne for grafikken (f.eks. med udgangspunkt i centrale billedgenstande, tekniske forhold, trykkeprocessen etc.) Minimumkrav: udførelse af en valgt tryktype på baggrund af fagets grundprincipper
Analyse:		
-benævne grundformer, genstande/temaer, detaljer og komposition i grafikken samt selvstændigt at åbne og fremstille disse sammenhængende -kende og anvende analyseveje -benævne væsentlig formgivning for de grafiske virkemidler og selvstændigt at åbne og fremstille disse sammenhængende -indordne grafikken i forskellige historiske epoker -indordne grafikken i forskellige sociale grupperinger samt kulturer -analyse af grafikens anvendelsesmuligheder og funktion	Grafisk formgivning , f.eks.: -materialer -form og farve -komposition -grundlæggende viden om teknik og materialer -grafik for forskellige historiske epoker, herunder udvalgte kunstnere (karikatur i 1800-tallet, ekspressionistisk grafik etc.) -grafik fra forskellige kulturer (f.eks. japansk træsnit) -grundlæggende viden om udviklingen i den grafiske teknik -grafikkens anvendelsesmuligheder og funktion, f.eks.: -det frie kunstneriske udtryk -informationsgrafik -reproduktionsgrafik -dekoration	-skitser til understøttelse af iagttagelse og analyse -øvelsesopgaver til understøttelse af iagttagelse og analyse (bestemmelse af materialer, indøvelse af tryketechnik) -øvelser for erfaring og bevidstgørelse om udtryksformen -udvælge historiske billedeksempler og foretag sammenligning -tematisere det grafiske udtryk m.h.p. at tematisere de forskellige udtryksformer(overgangen mellem det frie kunstneriske udtryk, illustrationer og politisk stillingtagen i flyveblade, karikaturer, comics etc.)

	-politisk grafik	
Vurdering:		
<ul style="list-style-type: none"> -opnå subjektive associationer og følelser på baggrund af givne forhold og analyseresultater - beskrive og redegøre for de vigtigste formgivningsaspekter med grafisk virkning - udvikle og begrunde selvstændige fortolkningsveje -kende og anvende fortolkningskemaer med henblik på: <ul style="list-style-type: none"> -målgrupper og funktion -genre og motivhistorie -de historiske epoker og deres kontekst -analyser og materialer - ved grafik er fremgangsførmer og materialer systematisk og struktureret analyseret - udvikle og begrunde tolkninger efter egne undersøgelser 	<ul style="list-style-type: none"> - sammenkædning af indhold, form og virkning -tolkningskemaer -tolkningseksempler fra litteraturen -historien om grafikens virkning og indflydelse, f.eks.: <ul style="list-style-type: none"> -tilbageblik på historiske temaer, stile og kulturer -den historiske forandring af samtidens vurdering af grafik -tolkningsveje: <ul style="list-style-type: none"> - formanalyse -ikonografisk og ikonologisk analyse -biografisk og socialhistorisk analyse -modtagelsesorienteret fremgangsmåde 	<ul style="list-style-type: none"> -udvalg af eksempler fra forskellige stilepoker til diverse temaer, hvorved arbejdsområderne knyttes sammen -undersøgelser over grafikens virkning og den modtagelse, den har fået, f.eks.: <ul style="list-style-type: none"> - accept eller provokation - nyvurdering og revision -indførelse i tolkningens veje

Skema 3: Maleri

Kompetence	indhold	Forslag
Beskrivelse:		
<ul style="list-style-type: none"> -beskrive detaljeret -fortrolighed med grundprincipper og beskrivelse -fortrolighed med fagterminologi 	<ul style="list-style-type: none"> -forskellige temaer og genrer -forskellige fremgangsmåder (lasering, spartling, dripping etc.) -forskellige materialer (lærred , puds, naturlige og syntetiske pigmenter) - forskellige virkelighedsstrategier (Trompe l'oeil, idealisering, abstraktion) 	<ul style="list-style-type: none"> -øvelser over at udvælge og beskrive (isolere billedelementer, genkende stil, sammenligne virkelighedsgengivelse) -øvelser der lukker vejen til maleriet op (afsæt i centrale billedgenstande) -præsentere forskellige typer af beskrivelser (f.eks. museums-materiale)
Analyse:		
<ul style="list-style-type: none"> -selvstændigt at definere grundformer, genstande/temaer, detaljer og komposition i maleriet 	<ul style="list-style-type: none"> -maleriets teknik, f.eks.: <ul style="list-style-type: none"> -form og farve -farvekontraster -fordeling af elementerne på fladen 	<ul style="list-style-type: none"> - skitser til at fastholde og udvikle iagttagelser -øvelser over at understøtte iagttagelser og analyser

<ul style="list-style-type: none"> -fortrolighed med analysemodeller -fortrolighed med billedsøgning -evne til selvstændigt at definere maleriets virkemidler -at indordne maleriet i historiske epoker -indordne maleriet i forskellige kulturgeografiske rum -definere tradition og fornyelse -at analysere og sammenligne maleriets funktion og anvendelsesmuligheder 	<ul style="list-style-type: none"> -elementernes bevægelse og fordeling på fladen og i det reale rum -linjer og kontraster -komposition -grundviden i farveteori og psykologi -maleri fra forskellige historiske epoker -maleri fra forskellige kulturer -grundviden om maleriets udvikling -maleriets forskellige funktioner og muligheder, f.eks. vægmaleri, museumskunst etc. 	<ul style="list-style-type: none"> -isolere billedelementer og studere deres virkning for helheden -øvelser der giver erfaring med og bevidsthed om billedvirkning -udvælge og sammenligne relevante billedeksempler
Vurdering:		
<ul style="list-style-type: none"> - opnå subjektive associationer og følelser på baggrund af givne forhold og analyseresultater -beskrive og redegøre for de vigtigste formgivningsaspekter med maleteknisk virkning -udvikle og begrunde selvstændige fortolkningsveje -kende og anvende fortolkningskemaer med henblik på: -målgrupper og funktion -genre og motivhistorie -de historiske epoker og deres kontekst -systematisk og struktureret fremgangsmåde ved billedtolkning -tolkning på basis af selvstændig research -beskrive og begrunde maleriets historiske reception og virkning -beskrive og vurdere forandringen i vurderingen af maleriet -genkende og definere symboler 	<ul style="list-style-type: none"> -forbindelse mellem indhold, form, virkning og funktion -tydningsansatser og tolkninger af maleriet -tolkningsskemaer -tolkningseksempler fra litteraturen -maleriets virknings- og receptionshistorie, f.eks.: -tilbageblik på historiske temaer, stilarter og kulturer -forandringerne i vurderingen af maleriet 	<ul style="list-style-type: none"> -øvelser over at objektivere subjektive associationer og fornemmelser, f.eks.: -sammenligne subjektive perceptioner indbyrdes -bestemme den fælles subjektive følelse -udvælge eksemplariske værker fra forskellige stilepoker, herunder forskellige temaer: -tyde og definere forskellige billedtemaer -tyde billedelementer i en formel sammenhæng og i en motivsammenhæng -sammenligne malerier fra forskellige områder, stilepoker og temaer -at undersøge systematisk maleriets virknings- receptionshistorie, f.eks.: -aktualisering og nytolkning af et historisk motiv -forskelle og ligheder mellem malerier fra forskellige epoker og kulturer -epokeundersøgelser på langs og i tværsnit -motivudvikling

Skema 4: Skulptur og installation

Kompetence	indhold	Forslag
Beskrivelse:		

<ul style="list-style-type: none"> -beskrive detaljeret -fortrolighed med grundprincipper og beskrivelse -fortrolighed med fagterminologi 	<ul style="list-style-type: none"> -forskellige fremtrædelsesformer -forskellige teknikker -forskellige materialer -forskellige virkeligheds-gengivelser 	<ul style="list-style-type: none"> -øvelser over at udvælge og beskrive (præsentere udsnit, beskrive følelsesreaktioner etc. -øvelser over at åbne vejen til værket
<p>Analyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> -selvstændigt at definere grundformer, genstande/temaer, detaljer og komposition i skulptur og installation -fortrolighed med analysemodeller -fortrolighed med skulptursøgning -evne til selvstændigt at definere skulpturens virkemidler -at indordne skulpturen i historiske epoker -indordne skulpturen i forskellige kulturgeografiske rum -definere tradition og fornyelse -at analysere og sammenligne skulpturens funktion og anvendelsesmuligheder 	<ul style="list-style-type: none"> -plastiske og rumlige værker, såsom: -materiale -plastiske og skulpturelle former, montage -formsprog og proportion, forholdet mellem figur og rum -opbygning og konstruktion -grundlæggende viden om rum og proportioner -skulpturens virkning -betragterens møde med værket -skulptur og installation fra forskellige epoker, kunstnere (antikken, renæssancen, Dada, minimalisme etc.) -skulptur og installation fra forskellige grupper og kulturer -grundviden om udviklingen af skulptur og installation -funktion og anvendelse af skulptur og installation, f.eks.: -sakral kirkekunst -kunst i det offentlige rum -kunst på museer 	<ul style="list-style-type: none"> -skitser til at fastholde og udvikle iagttagelser -øvelser over at understøtte iagttagelser og analyser -øvelser der giver erfaring med og bevidsthed om skulpturel virkning -udvælge og sammenligne relevante eksempler
<p>Vurdering:</p> <ul style="list-style-type: none"> -at erhverve selvstændige reaktioner, associationer og analytiske vinkler på givne objektive værker -at erkende og beskrive de centrale skulpturelle virkninger --udvikle og begrunde selvstændige fortolkningsveje -kende og anvende fortolkningskemaer med henblik på: -målgrupper og funktion -genre og motivhistorie -de historiske epoker og deres kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> -forbindelse mellem indhold, form, virkning og funktion -tydningsansatser og tolkninger af skulpturen -tolkningskemaer -tolkningsseksempler fra litteraturen - skulpturens virknings- og receptionshistorie, f.eks.: -tilbageblik på historiske temaer, stilarter og kulturer -forandringerne i vurderingen af skulptur og installation -tolkningsretninger: -formanalytisk -ikonografisk og ikonologisk 	<ul style="list-style-type: none"> -øvelser over at objektivere subjektive associationer og fornemmelser, f.eks.: -sammenligne subjektive perceptioner indbyrdes -bestemme den fælles subjektive følelse -udvælge eksemplariske værker fra forskellige stilepoker, herunder forskellige temaer, og derved forbinde arbejdsområderne -at undersøge systematisk skulpturens virknings- receptionshistorie, f.eks.:

<ul style="list-style-type: none"> -systematisk og struktureret fremgangsmåde ved tolkning af skulptur og installation -tolkning på basis af selvstændig research -beskrive og begrunde skulpturens historiske reception og virkning -beskrive og vurdere forandringen i vurderingen af skulpturen og installationen -fortrolighed med forskellige tolkningsveje samt evne til struktureret anvendelse 	<ul style="list-style-type: none"> -biografisk og socialhistorisk -receptionsorienteret 	<ul style="list-style-type: none"> -opstilling af kunst i det offentlige rum -mindesmærker - opøve fortrolighed med tolkningsmetoder
---	---	---

Skema 5: Performativ kunst

Kompetence	indhold	Niveauer/vurdering
Beskrivelse:		
<ul style="list-style-type: none"> -beskrive detaljeret -fortrolighed med grundprincipper og beskrivelse -fortrolighed med fagterminologi 	<ul style="list-style-type: none"> -forskellige udtryks- og fremtrædelsesformer (med og uden fixeret handlingsprincip) -forskellige materialer (herunder krop, tid, sted etc.) -i forskellige handlingsrum (kulturelt, socialt, rituel etc.) -med divergerende kontekstspecifik funktion -organisering m.h.p. elementer, sprog, forløb og kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> -øvelser i at udvælge og beskrive (m.h.p. rum, krop eller tid etc.) -øvelser over at gøre tilgængelig (fra et passivt betragterperspektiv til deltagelse..)
Analyse:		
<ul style="list-style-type: none"> -selvstændigt at definere grundformer, detaljer, opbygning og koreografisk performance og fremstille dette sammenhængende -fortrolighed med analysemodeller -fortrolighed med research -at kunne definere virkemidler i performance og fremstille sammenhængende -indordne performance i forskellige kulturgeografiske rum og sociokulturelle grupper -at analysere og sammenligne divergerende performative strategier 	<p>Udtryksformer:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rum, tid og handling <p>udtryksformer:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rum, tid og handling -arrangement og koncept -anvendelse af materialer og genstande (kroppe, dagligdags objekter etc.) -rumsituation og betragterforbindelse -mediernes rolle (mixed-media, foto, video, pc etc.) <p>-forbinde performativ kunst med forskellige kulturer:</p> <ul style="list-style-type: none"> -kunstnerisk performance -populær performance (event, sport etc.) -andre performancekulturer (fester, ritualer, ceremonier etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> -øvelser på fokusering af iagttagelser (med materialer, eksperimenter, tematisere tid- og rumfornemmelser, foto og videoptagelser) -sensibilitet for forskellen mellem oplevelsen af en performance og dens dokumentation -isolere udtrykselementer indenfor deres andel i virkningen (lyd, stemme, tekst, krop etc.) -udforme tegninger, fotografiske- eller filmiske optagelser -udvælge og sammenligne typiske eksempler

	<ul style="list-style-type: none"> -performance i det offentlige eller museale rum -Grundlæggende viden om udviklingen af den performative kunst -strategier for performativ kunst: -participation -provokation -paradoksalt -inversion 	<ul style="list-style-type: none"> -udvælge og sammenligne værkets strategi(er)
Vurdering:		
<ul style="list-style-type: none"> -udvikle og begrunde selvstændige tolkningsaspekter -kende og anvende tolkningsskemaer m.h.t: -den pågældende målgruppe -den historiske epoke og konteksten -den tekniske og mediemæssige udvikling -det æstetiske koncept -ved tolkning af performativ kunst at gå struktureret og systematisk frem -tolkning baseret på egne iagttagelser og undersøgelser -beskrive og begrunde den performative kunsts virknings- og perceptionshistorie m.h.p.: -spørgsmålet om fortid og nutid -forandringen i måden kunsten er blevet vurderet på -kende forskellige tolkningsveje og anvende disse struktureret 	<ul style="list-style-type: none"> -ansatser til tydning og tolkning af performativ kunst -tolkningsskemaer -tolkningseksempler fra litteraturen -den performative kunsts virknings- og perceptionshistorie i samfundet, f.eks. i forhold til: -fortidige og nutidige performative koncepter og strategier -forbindelsen til adressaten -forandringen i modtagelsen af performativ kunst -tolkningsveje: -biografisk og socialhistorisk -receptionsorienteret (tilskuerens rolle) -eksperimentelle veje 	<ul style="list-style-type: none"> -udvælge typiske eksempler på forskellige temaer og med forskellig oprindelse, dermed også skabe forbindelse på tværs af arbejdsområderne -spørgsmål om performances omgang med f.eks.: -fortid og nutid -rollemønstre, protest eller konvention -kroppens materialitet og medialitet -teknisk udvikling -etiske, sociale og politiske temaer -forståelse for performativ kunst i forhold til f.eks.: -kroppens materialitet og medialitet -henvisninger til den kulturelle udvikling (tid), kulturel diversitet (rum), teknisk udvikling (tid), sociale, politiske og økologiske betingelser og fremtrædelsesformer -motivhistorie (mytologi, religion, globalisering) -indførelse i tolkningens baner

Skema 6: Mediekunst

Kompetence	indhold	Forslag
Beskrivelse:		
<ul style="list-style-type: none"> -beskrive detaljeret -fortrolighed med grundprincipper og beskrivelse 	<ul style="list-style-type: none"> -forskellige medier (fotografi, film, animation, computer etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> -øvelser over at udvælge og beskrive (afgrænse analoge og digitale veje fra hinanden,

-fortrolighed med fagterminologi		identificere computertekniske udtryksmidler -øvelser over at gøre tilgængelig (efter indhold, fortælling og oplevelse, efter interaktion og realitet
<p>Analyse:</p> <p>-benævne grundformer, genstande/temaer, detaljer og komposition i mediekunsten og selvstændigt åbne for- og fremstille sammenhænge herfra</p> <p>-kende analysemetoder -fortrolighed med research -benævne væsentlige udtryksmuligheder i mediekunsten, drage selvstændige faglige slutninger og fremstille sammenhænge</p> <p>-indordne den analoge og digitale mediekunst i forskellige historiske epoker -benævne den globale og interkulturelle mediekunst, drage selvstændige faglige slutninger og fremstille sammenhængende</p> <p>-indordne mediekunsten under forskellige sociokulturelle grupper -kende forbindelserne til traditionen og kunne benævne innovationen</p>	<p>-analoge og digitale udtryksformer, f.eks.:</p> <p>-strukturelle kendetegn (rum, tid etc.)</p> <p>-strategi (opmærksomhed, narration, co-ophavsret, iscenesættelse modsat tilfældighed)</p> <p>-kompositionsprincipper (reduktion, stigning etc.)</p> <p>-grundviden om den kunstneriske proces i mediekunsten (imagination, interaktion, immersion etc.)</p> <p>-afbildning og simulering af virkeligheden</p> <p>-analoge og digitale medier i forskellige historiske epoker</p> <p>-mediekunsten som spejl for de globale samfundsmæssige forandringer</p> <p>-grundviden om mediekunstens udvikling</p>	<p>-øvelser til understøttelse af iagttagelse og analyse (tematisering af betragterstandpunkt, digitalt bearbejdede billeder og 3D-objekter)</p> <p>-isolering af udformningsmidler og undersøgelse af deres andel af virkningen (erkendelse af betragterforbindelse og realiteterne, formulere egenskaber af de forskellige medier..)</p> <p>-tematisere hvorvidt den medieformidlede realitet er en del af vores virkelighed</p> <p>-udvælge typiske eksempler (sammenligne analoge og digitale fotografier, fremstille interkulturelle og globale forbindelser etc.)</p>
Vurdering:		
<p>-opnå egne associationer og følelser på objektive fænomener som komposition og formgivningsprincipper -at beskrive de vigtigste virkningsfulde formkendetegn</p> <p>-at udvikle egne tolkningsansatser og begrunde dem</p>	<p>-forbindelse mellem indhold, form og virkning</p> <p>-tydningsansatser og tolkninger i mediekunsten</p> <p>-tolkningskemaer</p> <p>-tolkningseksempler fra litteraturen</p>	<p>-undersøge den typiske virknings- og receptionshistoriske mediekunst, f.eks.:</p> <p>-tegnenes læsbarhed -konventionelle og nyskabende koder</p> <p>-bane vejen for forståelsen for relevansen af mediekunsten</p>

<p>-kendskab til tolkningskemaer med henblik på: -målgruppe -medium, tematik og fremtrædelsesform -den historiske epoke og dens kontekst Den tekniske og mediemæssige udvikling Det æstetiske koncept</p> <p>-arbejde metodisk og struktureret ved tolkningsprocessen -begrundelse af tolkning på basis af egne undersøgelser -beskrive og begrunde mediekunstens virknings- og receptionshistorie med henblik på: -forholdet mellem fortid og nutid -forholdet mellem materiale og medier -udviklingen i vurderingen af medierne -genkende symboler -kende forskellige tolkningsveje i mediekunsten og anvende disse struktureret</p>	<p>- virknings- og receptionshistorie med henblik på: -temaer og kulturer -udvikling og forandringer af sociale, kulturelle og æstetiske fremtrædelsesformer -forandringer i den medieæstetiske bevidsthed -udviklingen i vurderingen af mediekunsten</p> <p>-tolkningsveje: -biografiske og socialhistoriske -receptionsorienteret (rollen som betragter og aktør)</p>	<p>-indføring i tolkningsmulighederne</p>
--	---	---

Skema 7: Arkitektur

Kompetence	indhold	Forslag
Beskrivelse:		
<p>-beskrive detaljeret -fortrolighed med grundprincipper og beskrivelse -fortrolighed med fagterminologi</p>	<p>-forskellige konstruktioner og forskellige materialer -forskellige typer og funktioner</p>	<p>-øvelser i at udvælge og beskrive (sammenligne projekter, præsentere tværsnit, masse- lysmodeller etc.)</p> <p>-øvelser over at gøre tilgængelig (f.eks. at udmåle med egen krop etc.</p> <p>-oversætte beskrivelser til tegninger</p>
Analyse:		
<p>-benævne grundformer, detaljer, orden og konstruktion i arkitekturen og fremstille sammenhængende</p>	<p>-arkitektoniske bygningsformer, f.eks.: -arkitekturformerne (facade, tag, trappe etc.)</p>	<p>-skitser til understøttelse af iagttagelse og analyse (arkitekturtegning, konstruktionskitser, detaljestudier etc.)</p>

<ul style="list-style-type: none"> -fortrolighed med analysemodeller og deres anvendelse -kende og anvende søgningsveje -at benævne væsentlige elementer til forståelse for arkitekturens virkning, og selvstændigt åbne for en sammenhængende fremstilling -at kunne indplacere arkitektoniske bygninger i deres respektive historiske perioder -at indordne arkitektoniske værker i forskellige kulturgeografiske rum -at kende forbindelserne til traditionen samt benævne innovationen -åbne forståelsen for anvendelsesområder og funktioner for arkitekturen 	<ul style="list-style-type: none"> -konstruktion og opbygning -vej- og lysføring -tilpasning til omgivelserne -fremstillingsformerne (grundplan, opstalt, snit,, model etc.) -forholdet mellem krop og rum -grundlæggende viden om de arkitektoniske principper -arkitekturen i de forskellige historiske epoker -arkitekturen i forskellige kulturer -arkitekturens forskellige funktioner og anvendelsesmuligheder, f.eks.: Skole, bolig, fabrik 	<ul style="list-style-type: none"> -øvelsesopgaver til understøttelse af iagttagelse og analyse -undersøgelse af den rumlige virkning (afprøve bevægelse i rum, lyd etc.) -øvelser over en bevidst iagttagelse af rumlige virkninger (bevægelse i rummet og dokumentere virkningen af brugen af rummet, dokumentere perspektiviske forhold fotografisk, eksperimentere med belysning og farver -udvælge typiske eksempler fra historiske epoker -ved udvalg bør der tages hensyn til mangfoldigheden
<p>Vurdering:</p>		
<ul style="list-style-type: none"> -udvikle selvstændige tolkningsansatser og kunne begrunde disse -kende analyseskemaer og deres anvendelse m.h.p: -målgruppe og funktion -historiske perioder og deres kontekst -materialer og teknisk udvikling -det æstetiske koncept -tolkninger på basis af egen research og begrunde disse -beskrive og begrunde arkitekturens virknings- og receptionshistorie -beskrive forandringen i vurderingen af arkitekturen -kende konventionaliserede symboler og kodex i arkitekturen -kende og anvende struktureret forskellige tolkningsveje 	<ul style="list-style-type: none"> -tydningsansatser og arkitekturtolkninger -tolkningskemaer -research i konteksten -arkitekturens virknings- og receptionshistorie, f.eks.: -tilbageblik på historiske former og elementer fra andre kulturer -forandringen i vurderingen af arkitektur -tolkningsveje, såsom: -formanalyse -social-eller kulturhistorisk -målgrupper 	<ul style="list-style-type: none"> -udvælge typiske eksempler fra forskellige stilepoker og forskellige bygningstyper -målrettet bygningsundersøgelse, f.eks.: -en banegård -en kirke, fabrik, indkøbscenter -indførelse i omgangen med tolkningens veje

Skema 8: Produktdesign

Kompetence	indhold	Forslag
Beskrivelse:		
beskrive detaljeret -fortrolighed med grundprincipper og beskrivelse -fortrolighed med fagterminologi	-designobjekter, f.eks.: -industridesign og styling -kunsthåndværk -objekter med forskellige anvendelse og funktion (møbler, mode etc.)	-øvelser over at benævne og beskrive -øvelser over at gøre objekter tilgængelige (blikfang, haptiske kvaliteter etc.)
Analyse:		
-selvstændigt at benævne, forklare og sammenhængende fremstille grundformer, genstande/temaer, detaljer og komposition i designobjekter -definere designet af dagligdagens genstande -kende og anvende analysevejene -fortrolighed med artikelsøgning - at benævne og redegøre for væsentlige sider ved brugen og virkningen af designobjekter samt selvstændigt at forklare kriterierne i en sammenhængende form -indordne designobjekter i relevante historiske epoker -undersøge strategierne for specifikke målgrupper -analysere og sammenligne funktion og anvendelsesområder for designobjekter	-formgivningsprincipper for design, f.eks.: -konstruktion, opbygning, rytme -materiale, form, farve, kontraster -fremstillingsform -mobilitet (sammenklappelig, læsbar etc.) -ressourcer (plads og energiforbrug) -grundlæggende viden om relevant psykologi, farveteori, farvevirkning og farvepsykologi -designets funktion (æstetisk, praktisk, symbolsk) -designobjekter fra forskellige epoker -designobjektets orientering mod målgrupper -analyse og sammenligning af designobjekter med forskellige funktioner og anvendelse, såsom: -mode -bolig -måltid	-skitser til understøttelse af iagttagelser og analyse (skitser til konstruktion, farve- og detaljestudier etc.) -øvelser til understøttelse af iagttagelse og analyse -materialeafprøvning -forstå fremstillings- og anvendelsesprocesser -isolere deelementer og stille spørgsmål til deres betydning for helheden (ergonomi, undersøge sikkerhed etc.) -øvelser til at bevidstgøre om erfaring og virkning -kæde objekter sammen med en anden målgruppe end tiltænkt og stille spørgsmål -ved udvælgelse af objekter tages hensyn til mangesidede funktioner og anvendelsesmuligheder
Vurdering:		
-udvikle selvstændige associationer og følelser for objektive genstande -benævne og beskrive de vigtigste sider af designbegrebet -udvikle selvstændige tolkningsansatser og begrunde disse	-forbindelsen mellem form, funktion og virkning -tydningsansatser og tolkning af produktdesign -tolkningskemaer	-øvelser til fremme af objektivisering af subjektive associationer og følelser, f.eks.: -sammenligne perceptioner indbyrdes -fælles subjektive erfaringer overfor genstande

<ul style="list-style-type: none"> -kende tolkningskemaer og kunne anvende disse m.h.p.: -målgruppe og funktion -historiske epoker og deres kontekst -materialer og den tekniske udvikling -en systematisk og struktureret fremgangsmåde ved tolkning af produktdesign -udvikle og begrunde tolkning på baggrund af egen research -beskrive og begrunde designets virknings- og receptionshistorie -beskrive og begrunde forandringen i vurderingen af objekt-design -undersøge designets virknings- og receptionshistorie - kende designobjektets symboler og kodeks -kende forskellige tolkningsveje og anvende disse struktureret 	<ul style="list-style-type: none"> -tolkningseksempler fra litteraturen -designobjektets virknings og receptionshistorie f.eks.: -tilbageblik på historiske former og elementer fra andre kulturer (retro-design, etno-design etc.) -forandringen i vurderingen af designobjekter -tolkningsveje: -formanalytisk -målgruppeorienteret 	<ul style="list-style-type: none"> -vælge typiske eksempler fra forskellige områder og stilepoker med forskellige funktioner og målgrupper Målrettet undersøgelse af et designobjekt virkning, udformning og anvendelse (f.eks. en skolestol etc.) -besøge et loppemarked eller en antikvitetshandel -indførelse i tolkningen af design
---	--	---

Skema 9: Kommunikationsdesign

Kompetence	indhold	Forslag
<p>Beskrivelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> beskrive detaljeret -fortrolighed med grundprincipper og beskrivelse -fortrolighed med fagterminologi 	<ul style="list-style-type: none"> -kommunikationsmedier, f.eks.: -fotografi og mediebilleder -skriftlige og egne udførte medier (plakater, dagbøger etc.) -trykte medier (flyer, cover, avis etc.) -billedtekst-medier (dokumentarfotografi, plakater, annoncer) -tidsbundne medier (reklamespot, dokumentarfilm, trailer etc.) -digitale medier og sociale netværk 	<ul style="list-style-type: none"> -øvelser over at benævne og beskrive (isolering af billede- og tekstelementer, præsentere udsnit og detaljer) -øvelser over at gøre teksten tilgængelig (læseretning etc.)
<p>Analyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at benævne og redegøre for væsentlige sider ved brugen og virkningen af kommunika- 	<ul style="list-style-type: none"> -formgivningsprincipper for kommunikationsdesign, f.eks.: -lys, farve, kontrast -layout med vægt på billedtekst 	<ul style="list-style-type: none"> -skitser til undersøgelse og analyser af iagttagelser (skitser til layout, filmafsnit, detaljestudier etc.)

<p>tionsdesign samt selvstændigt at forklare kriterierne i en sammenhængende form</p> <ul style="list-style-type: none"> -erkende og undersøge strategierne for udvalgte målgrupper -indordne kommunikationsdesign under forskellige sociale grupper <p>-selvstændigt at benævne, forklare og sammenhængende fremstille grundformer, genstande/temaer, detaljer og komposition i designobjekter-kende og anvende analyseveje</p> <p>-kende og anvende research</p> <ul style="list-style-type: none"> - analysere og sammenligne funktion og anvendelsesområder for designobjekter 	<ul style="list-style-type: none"> -narration, montage, interaktivitet -forholdet mellem realitet og virtualitet -grundviden om iagttagelsespsykologi, farveteori, farvevirkning, farvepsykologi -kommunikationsdesign fra forskellige historiske epoker -Kommunikationsdesign fra forskellige sociale grupper - analyse og sammenligning af kommunikationsdesign med forskellige funktioner og anvendelse, såsom: <ul style="list-style-type: none"> -reklame -illustration -information 	<ul style="list-style-type: none"> -øvelser til understøttelse af iagttagelse og analyse -isolering af formelementer fra helheden og stille spørgsmål til deres betydning for virkningen -ved udvælgelse bør søges mangfoldighed (reklamer fra ca. 1900, plakater, dokumentarfilm etc.) - kæde objekter sammen med en anden målgruppe end til-tænkt og stille spørgsmål - ved udvælgelse af tages hensyn til mangesidede funktioner og anvendelsesmuligheder
<p>Vurdering:</p>		
<ul style="list-style-type: none"> -udvikle selvstændige associationer og følelser for objektive genstande -benævne og beskrive de vigtigste sider af kommunikationsdesign -udvikle selvstændige tolkningsansatser og begrunde disse -kende tolkningskemaer og kunne anvende disse m.h.p.: <ul style="list-style-type: none"> -målgruppe og funktion -historiske epoker og deres kontekst -materialer og den mediemæssig udvikling -en systematisk og struktureret fremgangsmåde ved tolkning af produktdesign -udvikle og begrunde tolkning på baggrund af egen research -beskrive og begrunde kommunikationsdesignets virknings- og receptionshistorie -beskrive og begrunde forandringen i vurderingen af kommunikationsdesign 	<ul style="list-style-type: none"> -forbindelsen mellem form, funktion og virkning -tydningsansatser og tolkning af kommunikationsdesign -tolkningskemaer -tolkningseksempler fra litteraturen -kommunikationsdesignets virknings og receptionshistorie f.eks.: <ul style="list-style-type: none"> -tilbageblik på historiske former og elementer fra andre kulturer -forandringen i vurderingen af kommunikationsdesign -tolkningsveje: <ul style="list-style-type: none"> -formanalytisk -målgruppeorienteret 	<ul style="list-style-type: none"> -øvelser til fremme af objektivisering af subjektive associationer og følelser, f.eks.: <ul style="list-style-type: none"> -sammenligne perceptioner indbyrdes -bestemme intersubjektive fællesskaber -vælge typiske eksempler fra forskellige områder og stilepoker med forskellige funktioner og målgrupper Målrettet undersøgelse af et kommunikationsdesignets virkning, udformning og anvendelse (f.eks. valgplakater, reklamer etc.) -indførelse i tolkningen af kommunikationsdesign

<ul style="list-style-type: none">-undersøge kommunikationsdesignets virknings- og receptionshistorie- kende kommunikationsdesignets symboler og kodeks-kende forskellige tolkningsveje og anvende disse struktureret		
---	--	--